

Motion till riksdagen 2011/12:Sf330

av **Ulrika Karlsson i Uppsala (M)**

En human flykting- och integrationspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till eget boende (EBO).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kortare handläggningstider.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om positiva beslut när enskilda drabbas negativt av långa handläggningstider.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning i svenska.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning för barn.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att begränsa polisens befogenheter att ingripa när s.k. gömda barn uppsöker vård och skola.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten för asylsökande att arbeta under asylprocessen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att häva förbudet mot att arbeta under asylprocessen och ersätta det med en automatisk rätt att arbeta under asylprocessen.

Motivering

Varje invånare är en tillgång för det svenska samhället och världen över drömmer människor om att bygga en bättre framtid någon annanstans. Med röda streck i kartboken har det blivit lättare att utestänga än att bejaka andra

Fel! Okänt namn på

människor. Den svenska flyktingpolitiken havererade under den tidigare socialdemokratiska regeringen. Humanitet, solidaritet och generositet glömdes helt bort på vägen. I stället för att forma en politik och ett system som utgår från principen om att alla människor är resurser, möjligheter och individer med egen kraft att forma sin framtid, har människor under långa perioder tillåtits att brytas ned på statliga institutioner för att sedan skickas tillbaka som mänskliga vrak. Drömmande människor förpassades till årslång karantän på nedslitna flyktingförläggningar, utan rätt att läsa svenska och med förbud att arbeta. När man väntar i flera år, när man inte kan språket och när man inte fått känna värdighet, genom att få arbeta, blir situationen mycket svår. I samband med traumatiska upplevelser från hemlandet ger detta en oro och psykisk press som är svår att ensam klara av. Människor har tvingats in i en tillvaro som ofta präglas av maktlöshet, tristess, apati, uppgivenhet och, till slut, sjukdom. En sådan politik är inget annat än inhuman.

I inget annat jämförbart land i världen har invandrare och flyktingar historiskt drabbats så hårt av arbetslöshet, socialbidragsberoende och utanförskap som i Sverige. Inte heller i något annat land har det politiska ledarskapet varit så handlingsförlamat som under det socialdemokratiska styret. I stället för att angripa orsakerna till den havererade flyktingpolitiken – en reglerad arbetsmarknad, bidrags- och skattefällor, ett institutionaliserat omhändertagande – har välfärdsstatens ingenjörer vänt sitt eget misslyckande mot nykomlingarna. Med förslag som att inskränka rätten till eget boende (EBO) och inskränka rätten till ny ansökan och så vidare, har den tidigare regeringen skjutit bredvid mål. Det är den enskilde asylsökande som har fått ta konsekvensen av kommuners och myndigheters fatala misslyckande.

Moderaterna och alliansen tog några viktiga och ansvarsfulla steg till en mer human flyktingpolitik i och med ramöverenskommelsen med Miljöpartiet år 2011. Uppemot ett tusen somaliska familjer kan nu återförenas. Papperslösa barn kommer också få rätt till skolgång. Migrationsverkets handläggning av biträdesförordnaden kommer att utvärderas. En fjärde migrationsdomstol kommer att skapas för att förkorta handläggningstiderna. Dessutom har ramöverenskommelsen inneburit att förvarstagandeprocessen ska utvärderas.

Ramöverenskommelsen visar på ansvar eftersom det är av yttersta vikt att den asylsökande inte spenderar alltför lång tid på flyktingförläggning. Det är dyrt och omänskligt att tvinga människor till flyktingförläggningar. Statistik visar att människor som bor på flyktingförläggning mår sämre än de som har eget boende. Enligt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna har var och en som lagligen befinner sig inom en stats territorium rätt att fritt röra sig där och fritt välja sin bostättningsort. Utskottet har i sitt ställningstagande från 2009 års motion ansett att ett eget boende bland annat kan leda till trångboddhet som framförallt är negativ för barnen. Det är dock barnen man slår på när man tvingar in dem på en flyktingförläggning. Att ta bort rätten till eget boende är förödande för den enskilde; därför finns all anledning att värna rätten till eget boende (EBO).

Handläggningstiderna bör kortas ned till maximalt tre månader. Klarar inte Migrationsverket eller annan myndighet av att hantera ärendet inom sex må-

nader, och om detta inte beror på att den enskilde har försvårat asylprocessen genom att inte samarbeta med migrationsmyndigheten, bör den asylsökande erhålla ett positivt beslut per automatik. Alla asylsökande måste erbjudas undervisning i svenska under hela vistelsetiden, även under tiden för ett eventuellt överklagande, eftersom den som, trots flerårig vistelse i Sverige, inte kan tala svenska har försämrade möjligheter till egen försörjning och integration. Alla barn måste få möjlighet att delta i svenskundervisningen. Att barn går ut och går in till så kallade asylklasser, där det ofta endast erbjuds ett begränsat antal ämnen, är inte acceptabelt i ett land som skrivit under FN:s barnkonvention. All utbildning, särskilt utbildning för barn, är en investering för framtiden oavsett i vilket land personen i slutändan bor, här eller i hemlandet. Verklig integration startar dag ett.

Lika oacceptabelt är det när gömda barn av rädsla inte törs gå till skolan eller uppsöka sjukvården. Trots att FN:s barnkonvention kräver att myndigheter, domstolar med flera agerar utifrån barnens bästa har detta inte skett. Om vi erkänner så kallade gömda barns rätt till vård och skolgång, är det rimligt att se över polisens befogenheter att ingripa när dessa barn också söker sig till vård och skola. Med anledning av min tidigare motion i frågan om gömda barns skolgång fick en särskild utredare i uppdrag att utreda förutsättningarna för att reglera en rätt till utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för barn och ungdomar som undanhåller sig ett avvisnings- eller utvisningsbeslut (dir. 2006:28). I uppdraget ingick att överväga om det behövs en särskild reglering av polisens arbete med verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut.

Jag välkomnar regeringens förslag på ett avskaffande av den underrättelse-skyldighet som gäller för socialnämnden och styrelsen för skolan enligt utlänningsförordningen (2006:97), vilket bedöms medföra att vi kan värna fler barns och ungdomars rätt till skolgång.

Trots initiativen som tagits för att förbättra förhållandena för asylsökande behöver vi se över hur ersättningsavtalen i sjukvården påverkar den faktiska situationen för asylsökande barn.

Verkligheten visar att asylsökande barn de facto inte har samma rätt till hälso- och sjukvård som svenska barn och därför bör frågan om barns rätt till sjukvården ses över närmare. På grund av ersättningsavtalen lämnar idag sjukvården rutinmässigt ut uppgifter till Migrationsverket, uppgifter som egentligen borde lyda under sekretess enligt hälso- och sjukvårdslagen. Faktumet att det inte finns någon lagstiftning som förbjuder polisingripanden vid uppsökande av hälso- och sjukvård inverkar negativt på många barns hälsa då de inte törs uppsöka sjukvården.

Samtliga som invandrar till Sverige borde automatiskt ha rätt att arbeta. Dagens system med ansökan om undantag från förbudet att arbeta är ineffektivt. Det leder bara till att vi via byråkrati hindrar och förbjuder människor från att arbeta, skapa sig en egen försörjning och plattform i vårt samhälle. Genom arbete främjar vi att de lär sig språket – det ska ses som en möjlighet, inte ett problem. Dessutom främjas inte arbetslinjen av att arbetsvilliga människor måste ansöka om undantag från förbudet mot att arbeta. Integration startar dag ett. Arbetslinjen ska omfatta även de som migrerat till Sverige.

Fel! Okänt namn på

FN:s tidigare generalsekreterare Kofi Annan har tidigare sagt att ... alla som är angelägna om mänsklig värdighet borde motarbeta tendensen att invandrare görs till syndabockar för sociala problem. De flesta invandrare är strävsamma, modiga och beslutsamma. De vill inte åka snålskjuts. De vill ha en rimlig möjlighet för sig och sina familjer.

Med en human flyktingpolitik och en human integrationspolitik som börjar dag ett kommer vi en bra bit på vägen mot ett bättre och mer öppet samhälle där alla människor ses som resurser, förmågor och tillgångar.

Stockholm den 5 oktober 2011

Ulrika Karlsson i Uppsala (M)